

ת"פ 24738/02/22 - מוטי ברט נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 24738-02-22 מדינת ישראל נ' ברט
תיק חיצוני: 966621/2020
בפני כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב
הנאשם/ המבקש מוטי ברט
נגד המאשימה/המשיבה מדינת ישראל

החלטה

לפניי בקשה מטעם הנאשם, להורות על פסילתי מלשבת בדן, בהתאם להוראת סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן - "חוק בתי המשפט").

הרקע לבקשה:

כנגד המבקש הוגש ביום 10.2.22 כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של הפרת הוראה חוקית בניגוד לסעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ועבירה של תקיפה סתם בניגוד לסעיף 379 לחוק העונשין.

בתאריך 1.6.22 נערכה הקראה של כתב האישום ע"י כב' השופטת הבכירה א' קנטור והתיק הועבר לסגנית הנשיאה כב' השופטת ט' תדמור זמיר על מנת שתנתבו למותב דיוני.

לאחר שהתיק נותב לשמיעה בפניי, קבעתי ביום 6.6.22 דיון למתן תשובה מפורטת לכתב האישום ליום 13.7.22.

המבקש הגיש ביום 13.6.22 בקשה להזמנת עדים לדיון ובהחלטתי מאותו יום קבעתי כי - "התיק קבוע למתן תשובה מפורטת לכתב האישום וטרם נקבע מועד לשמיעת הראיות. על כן, לא ניתן בשלב זה לזמן עדים למועד שנקבע".

בתאריך 19.6.22 הגיש המבקש בקשה נוספת ובה ביקש לבטל את הדיון הקבוע ליום 13.7.22 למתן תשובה מפורטת לכתב האישום, ולקבוע תחתיו דיון הוכחות מאחר והמבקש סבר כי ניתנה על ידו תשובה מפורטת לכתב האישום במועד ההקראה שנערכה אצל כב' השופטת הבכירה קנטור.

בהחלטה שניתנה על ידי עוד באותו יום, קבעתי כי התשובה שניתנה בפני כב' השופטת קנטור היא לא תשובה מפורטת לגבי העובדות שפורטו בכתב האישום, וכי הדיון שנקבע יתקיים במועדו ובו יקבעו מועדים לשמיעת ראיות.

בדיון שנערך ביום 13.7.22, לאחר ששוכנעתי כי המבקש לא יכול לנהל את הגנתו כראוי, הוריתי על מינוי סנגור מטעם הסנגוריה הציבורית על מנת שייצג את המבקש.

המבקש הגיש ביום 7.8.22 בקשה לבטל את המינוי מטעם הסנגוריה הציבורית וטען במסגרתה כי הוא מסוגל לנהל את הגנתו לבדו.

בהחלטה שניתנה על ידי באותו יום קבעתי כי - "מן הבקשה עולה כי המבקש אינו מבין את מהות ההליך המתנהל נגדו ואופן ניהולו. על כן אין מקום בשלב זה לבטל מינוי סנגור ציבורי. המשך הדיון כפי שנקבע מראש בתאריך 7.9.22".

בתאריך 9.8.22 הגיש המבקש את הבקשה המונחת עתה בפניי לפסילתי מלשבת בדיון.

טענות הצדדים:

המבקש טען כי בדיון שהתקיים לא ניתנה לו האפשרות להביע את כל טענותיו ועל כן ביקש שאפסול את עצמי מלשבת בדיון בשל חוסר צדק, וכי חרצתי את גורלו, כלשונו.

עוד טען המבקש כי הוא מסוגל לנהל את הגנתו, אינו זקוק לעו"ד מטעם הסניגוריה הציבורית וכי טענותיו נגד התנהלות המשטרה בתיק לא נשמעו על ידי.

המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי המבקש לא הצביע על עילת הפסלות ולא הוכיח כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט. המשיבה הפנתה לפרוטוקול דיון מיום 13.7.22 שממנו עולה כי זכויותיו של המבקש נשמרו וניתנה לו הזדמנות לטעון ולהשמיע את טענותיו.

דיון והכרעה:

סעיף 77א(א) בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, קובע את עילת הפסלות כדלהלן:

"שופט לא ישב בדיון אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט".

המבחן לפסלות שופט הוא קיומן של נסיבות אשר יש בהן ליצור **חשש ממשי** למשוא פנים בניהול המשפט מצד המותב הדין בתיק. חשש זה צריך להיות מבוסס; יש להראות כי קיים בסיס אובייקטיבי לחשש זה ולא אך חשש סובייקטיבי למשוא פנים (ע"פ 4284/19 לורי שם טוב נ' מדינת ישראל (23.7.2019)).

בע"פ 344/99 בשן נ' מדינת ישראל פ"ד נג' (2) 599, בעמ' 612 נקבע לעניין החשש הממשי כדלקמן:

"החשש הממשי אינו נבחן מזווית הראייה הסובייקטיבית (של השופט או של הצד). החשש הממשי נבחן על-פי ראייה אובייקטיבית. אכן, דיני הפסילה אינם סובבים סביב תחושתו הסובייקטיבית של השופט או של הצד. דיני הפסילה מבוססים על אפשרות ממשית לדעה קדומה... בראיה אובייקטיבית כוללת".

עוד נקבע בפסיקה כי יש להבחין בין דעה קדומה לבין דעה קודמת, כאשר -

"רק כאשר דעה קודמת הופכת להיות נחרצת וסופית, ללא אפשרות סבירה של שכנוע ושינוי, הרי היא דעה קדומה. ורק דעה קדומה יוצרת אפשרות ממשית של משוא פנים שיש בה כדי לפסול שופט" (ע"פ 1988/94 דני בראון נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(3) 608 (1994)).

לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה שוכנעתי כי יש לדחותה ואבהיר;

המבקש מלין על כך שבית המשפט מצא למנות לו סנגור, ומכאן ביקש ללמוד כי גורלו נחרץ, תוך שהוא חוזר וטוען כי הוא מסוגל לנהל את ההליך בעצמו וכי לא ניתנה לו הזדמנות להשמיע את מלוא הטענות בדיון שהתקיים ביום 13.7.22.

ההחלטה בדבר מינוי סנגור למבקש התקבלה מתוך דאגה לענייניו של המבקש, לאחר שסברתי כי המבקש אינו מבין את מהות ההליך שהוגש נגדו וכי אינו יכול לנהל את הגנתו כראוי.

למבקש ניתנה הזדמנות לטעון את טענותיו במענה לכתב האישום, ולאחר ששוכנעתי כי אינו מבין את מהות הדיון, החלטתי למנות לו סנגור ציבורי על מנת שיוכל להעלות טענות בדיון הנדחה באופן סדור ובמענה לכתב האישום שהוגש.

אדגיש, כי טענות הפסלות שהעלה המבקש בבקשה הן תחושותיו הסובייקטיביות ואינן מהוות עילות פסלות שפורטו בחוק ובפסיקה, ועל המבקש לפסול שופט להניח תשתית ראייתית אובייקטיבית ממנה ניתן להסיק כי דעתו של השופט נעולה וכי לא יתאפשר לו לשפוט משפט צדק.

לעניין תחושותיו הסובייקטיביות של המבקש אפנה לע"פ 1814/11 סוכות נ' מדינת ישראל (20.3.11) שם קבע בית המשפט העליון:

"המבחן לעניין פסילת שופט הוא הוכחת התגבשות משוא פנים ודעה קדומה העלולים לפגום ביכולתו של בית המשפט לנהל את הדיון באובייקטיביות וללא פניות, וזאת לא עלה בידי המערער להוכיח. מקרה זה אינו נופל בגדר המקרים החריגים המצדיקים פסילת שופט בגין התבטאויותיו או החלטותיו במהלך הדיון, באשר הללו אינן מעידות על חשש ממשי למשוא פנים (ראו יגאל מרזל - דיני פסלות שופט (תשס"ו) 178). למעלה מן הצורך אוסיף ואזכיר, באשר לתחושתו של המערער ומראית פני הצדק, את ההלכה כפי שנקבעה בבית משפט זה, לפיה, דיני הפסלות אינם עוסקים בתחושה סובייקטיבית ולא נועדו לפסול שופט מלישב בדיון כל אימת שהתבטאותו אינה מוצאת חן בעיני מי מן הצדדים. נוכח כל האמור לעיל, ניתן לקבוע כי בשלב בו מצוי ההליך, טרם גיבש בית המשפט דעה ביחס לאישום בגינו נידון המערער בפניו. לפיכך הערעור נדחה".

בכל ההחלטות שניתנו על ידי בבקשות, אותן הגיש המבקש, ובדיון שהתקיים בתאריך 13.7.22 לא הבעתי עמדה כלשהי באשר למבקש או לאשמתו, אלא רק עמדה לגבי אופן ניהול ההליך ויכולתו של המבקש לנהלו. ויודגש, כי מותב זה לא גיבש כל עמדה מוקדמת באשר לאשמתו או אי-אשמתו של המבקש בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

לאחר שהתרשמתי מאופן ניהול ההגנה על ידי המבקש, כאמור, קבעתי כי יש למנות לו סנגור ציבורי וזאת על מנת לשמור על ענייניו של המבקש. הכלל הוא, כי אין בהחלטה דיונית של בית המשפט, כשלעצמה, כדי להוות עילה לפסלת שופט שקיבל אותה. (ראה לעניין זה את האמור בספרו של כב' השופט מרזל, דיני פסלות שופט, (תשס"ו - 2006) עמ' 174-177 וגם ע"א 200/10 חן נ' מדינת ישראל (17.1.10).

לסיום, הלכה פסוקה היא כי: "אכן, כשם שחובה על שופט לפסול עצמו במקום שהתנאים מחייבים זאת, כן חובה עליו שלא לפסול עצמו מקום שהתנאים לפסילה אינם מתקיימים. חובת השיפוט היא חובת השופט (ראה ע"פ 1816/90 גרשוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(2) 781)". (ע"פ 5756/95 עתאמנה נ' מדינת ישראל (17.12.95)).

לאור כל האמור לעיל אני מורה על דחיית הבקשה.

המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים בדואר רשום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 5 ימים מיום המצאת ההחלטה (בהתאם לסעיף 147(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982).

ניתנה היום, י"ח אב תשפ"ב, 15 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.